

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Leidybos ekonomika	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarai	

Dalyko anotacija

Dalyko turinys

Leidyba, žinių visuomenė ir naujoji komunikacija. Leidybos funkcijos žinių visuomenėje: pastoviosios ir kintamosios. Leidybos kaita tinklaveikos visuomenėje. Leidyba kaip kūrybinių industrijų sektorius. Kūrybingumo diskursai ir kūrybingumo teorijos. Organizacijos kūrybingumas. Inovacijų sampratos dinamika. Leidybos verslo modelis. Verslo ir meno santykis leidyboje. Leidybos vieta šalies ekonominėje, švietimo ir socialinėje raidoje. Leidybos santykis su valstybe. Vietinės knygų leidybos svarba valstybei. Pelno problema leidyboje, prieštaravimas tarp kultūrinio ir komercinio prado. Šiuolaikinė leidyba pasaulyje, jos pokyčių įtaka leidybos kaip verslo valdymui.

Juridiniai leidybos pagrindai. Įstatymai, reguliuojantys leidybą. Leidybinės veiklos įstatyminiai apribojimai, parama ir lengvatos. Leidybiniai standartai. Leidyklos pareigos ir teisės. Autorių teisės sąvoka, jos taikymo sfera. Piratavimas, jo esmė knygų rinkoje ir paplitimas. Laisvės ir etikos problema leidyboje. Leidyklų organizacinės struktūros ir tipai. Šiuolaikinio verslo ypatumų įtaka leidyklų struktūroms. Leidybinės veiklos analizės svarba struktūrinei kaitai. Leidyklos personalo vadybos ypatybės. Leidyklos organizacinė struktūra. Šiuolaikinei rinkai būdingi leidyklų tipai.

Leidyklų valdymo specifika. Darbuotojų vaidmenų pasiskirstymas. Leidybinio planavimo politika. Darbo grupės organizavimas. Bendradarbiavimas su organizacijomis. Kūrybiškumo svarba leidybinėje veikloje. Leidybos ekonomikos kapitalo formavimo ir valdymo formos. Pelno ir produkto savikainos ypatybės leidyboje. Leidinio tiražas ir jo įtaka prekės savikainai. Leidybos ekonomika ir leidėjo pareiga visuomenei. Redakcinio darbo formos ir valdymas leidykloje, jo planavimas. Leidinių gamyba, santykių su spaustuviomis ir informacinėmis technologijomis formos ir organizacinės finansinės ypatybės. Leidinių platinimas, jo formos ir organizacijos.

Leidinių rinkodaros ir reklamos specifika. Leidinių reklamos metodai leidyboje ir prekyboje, jos organizavimas ir valdymas. Darbo su spauda, socialinėmis medijomis, viešųjų ryšių specifika leidyboje.

Savilaidos reikšmė skaitmeninėje leidyboje. Naujų technologijų įtaka leidybiniam procesui ir jo valdymui. Garsinių knygų leidyba. Skaitmeninė leidyba. Skaitmeninės knygos kultūra. Skaitmeninės leidybos komunikacinė grandinė. Naujųjų medijų kokybės vertinimas.

Knygų rinkos sampratos esmė. Pagrindiniai jos dalyviai: autorius, leidėjas, spaustuvininkas, knygų prekybininkas, skaitymo įrenginys. Autorius. Individualus ir kolektyvinis autorius. Spaustuvininkas. Jo funkcijos knygų gamyboje ir rizika. Knygų pardavėjas. Jo funkcijos ir vaidmuo knygų rinkoje. Knygynas kaip komercinė institucija ir kultūros centras. Lietuvos knygų rinka. Leidybos ir knygų prekybos kaip verslo valdymo ypatybės nedidelėje rinkoje. Leidybinės situacijos pokyčiai 2008–2019 metais, skaitmeninės leidybos ir internetinės prekybos plėtra.

Studijų metodai

Individualios konsultacijos su dalyką kuruojančiais dėstytojais.

Individualus mokslinės literatūros studijavimas ir mokslinio referato rengimas pagal dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotus klausimus.

Vertinimo metodai

Mokslinis referatas (30 000–40 000 spaudos ženklų) dalyką kuruojančių dėstytojų suformuluotų klausimų pagrindu.

Diskusija žodžiu mokslinio referato pagrindu.

Pagrindinė literatūra

BAVERSTOK, Alison. *Leidybos marketingas*. Iš anglų kalbos vertė Elena Macevičiūtė. Kaunas: UAB "Poligrafija ir informatika", 2003. 451 p. ISBN 998685038X.

CAVES, Richard. *Creative industries: contracts between art and commerce*. Cambridge Mass: Harvard University Press, 2002. 464 p. ISBN 978-0674008083.

CULEA, Michaela. Book branding and promoting authorial identity: a comparative approach. *Knygotyra*, 2012, t. 59, p. 93–112. Prieiga internetu: <http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/1109/577>.

ČERNEVIČIŪTĖ, Jūratė ir kt. *Kūrybinių industrijų plėtojimo kompleksiniai veiksniai: kolektyvinio kūrybingumo ugdymas*. Vilnius, 2015. 376 p. ISBN 9786094171130.

HOWKINS, J. *Kūrybos ekonomika*. Vilnius: Technika, 2010. 276 p. ISBN 9789955286417.

KOVAČ, Miha. Globalioji anglų kalba ir leidybos tendencijos XX ir XXI amžių sandūroje. *Knygotyra*, 2014, t. 62, p. 7–17. Prieiga internetu: <http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/3612/2624>.

KOVAČ, Miha. *Never mind the Web: here comes the book*. Oxford: Chandos publishing, 2008. 200 p. ISBN 9781843344056.

MISIŪNAS, Remigijus. Leidyba prieškario ir šiandienos Lietuvoje: patirties lyginamoji analizė. *Knygotyra*, 2014, t. 62, p. 273–289. Prieiga per internetą: <http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/3599/2611>.

MISIŪNAS, Remigijus. Mažos ir vidutinės knygų leidyklos šiuolaikinėje Lietuvos knygų leidybos struktūroje. *Knygotyra*, 2018, t. 71, p. 7–30.

MURRAY, Padmini Ray; SQUIRES, Claire. Skaitmeninės leidybos komunikacinė grandinė. *Knygotyra*, 2014, t. 62, p. 18–46. Prieiga internetu: <https://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/3611/2623>

The Oxford handbook of publishing / edited by Angus Phillips and Michael Bhaskar. Oxford: Oxford University Press, 2019. 426 p. ISBN 9780198794202.

TOMAŠEVIČ, Nives; LEBEDA, Ivana Ljevak. Leidybos vaidmuo kultūros ir kūrybos industrijoje. *Knygotyra*. 2014, t. 62, p. 47–59. Prieiga internetu: <http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/3610/2622>.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Remigijus Misiūnas	Dr.	Prof.	NAVICKIENĖ, Aušra; BRAZIŪNIENĖ, Alma; CICĖNIENĖ, Rima; KAUNAS, Domas; MISIŪNAS, Remigijus; PETREIKIS, Tomas. History of publishing in Lithuania // <i>Oxford research encyclopedia of literature</i> . Oxford : Oxford University Press, 2021. ISBN 9780190201098. p. [1–65]. DOI: 10.1093/acrefore/9780190201098.013.276. MISIŪNAS, Remigijus. <i>Laiškai iš svetimų karų: lietuvių spauda apie JAV karus XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje ir lietuvių karių laiškai iš jų: monografija ir šaltinių publikacija</i> . Vilnius :

			<p>Bonus animus, 2019. 260 p. ISBN 9786094051913.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. <i>Jo Didenybės prieglobstyje: Didžiosios Britanijos lietuviai Pirmojo pasaulinio karo metais</i>. Vilnius : Bonus animus, 2019. 344 p. ISBN 9789955754558.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. <i>Varšuva–Vilnius: 1939 m. rudenio : reportažai ir atsiminimai</i>. Pranas Ancevičius; sudarytojas Remigijus Misiūnas. Vilnius : Bonus animus, 2019. 350 p. ISBN 9786094051890.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. Apie Praną Ancevičių ir jo 1939-uosius. Iš Pranas Ancevičius. <i>Varšuva–Vilnius: 1939 m. rudenio: reportažai ir atsiminimai</i>. Vilnius : Bonus animus, 2019. p. 9–24. ISBN 9786094051890.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. Europoje išleisti lietuviški ir lituanistiniai leidiniai JAV lietuvių spaudoje (iki 1904 m.). <i>Knygotyra</i>, 2019, t. 72, p. 206–232.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. „Mūsų karo korespondento...“, arba Apie karo korespondentą Antaną Vienuolį. Iš <i>Iš karo korespondento užrašų / Antanas Vienuolis-Žukauskas</i>. Vilnius : Bonus Animus, 2019. p. 7–34. ISBN 9789955754534.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. Mažos ir vidutinės knygų leidyklos šiuolaikinėje Lietuvos knygų leidybos struktūroje. <i>Knygotyra</i>, 2018, t. 71, p. 7–30.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. Išeivijos bibliotekų ir skaitymo klausimai JAV lietuvių periodikoje (iki 1904 m.). <i>Knygotyra</i>, 2018, t. 70, p. 94–124.</p> <p>MISIŪNAS, Remigijus. JAV lietuvių švietimo, savišvietos ir skaitymo klausimai išeivijos periodikoje (iki 1904 m.). <i>Knygotyra</i>, 2017, t. 69, p. 42–83.</p>
Aušra Navickienė	Dr.	Prof.	<p>NAVICKIENĖ, Aušra. Professional publishing and Lithuanian books in the first two-thirds of the 19th century in Lithuania: The case of the Zawadzki firm // <i>Roczniki biblioteczne</i>. Wrocław : Uniwersytetu Wrocławskiego Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. ISSN 0080-3626. eISSN</p>

			<p>2720-1023. 2021, t. 65, p. 79–95. DOI: 10.19195/0080-3626.65.5.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra; BRAZIŪNIENĖ, Alma; CICĖNIENĖ, Rima; KAUNAS, Domas; MISIŪNAS, Remigijus; PETREIKIS, Tomas. History of publishing in Lithuania // <i>Oxford research encyclopedia of literature</i>. Oxford : Oxford University Press, 2021. ISBN 9780190201098. p. [1–65]. DOI: 10.1093/acrefore/9780190201098.013.276.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Eduardas Volteris ir XX a. pradžios knygos mokslo institucionalizacija. <i>Knygotyra</i>. 2019, t. 73, p. 230–263. DOI: 10.15388/Knygotyra.2019.73.39.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Publishing in national languages in the 19th century: the case of the Baltic region. In <i>Kultura książki w humanistyce współczesnej</i>. Red. Bożena Koredczuk, Kamila Augustyn. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2018, p. 163–173. ISSN 0239-6661. ISBN 9788322935965.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Формирование наук о книге и Виленский университет в первой трети XIX в. In <i>Беларуская кніга ў кантэксте сусветнай кніжнай культуры. Вып. 7. Нараджэнне кніжнаўчай думкі і паўстанне навукі пра кнігу : vitae parallelae</i> : зб. навук. прац, прысвеч. 500-годдзю беларускага кнігадрукавання / Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў ; склад. Л. І. Доўнар, Т. А. Самайлюк. Мінск : БДУКМ, 2017. p. 52–74. ISBN 9789855221945.</p>
Arūnas Gudiničius	Dr.	Doc.	<p>GRIGAS, Vincas; GUDINAVIČIUS, Arūnas. Stakeholders' perceptions of book piracy's benefits to society in Lithuania // <i>Global knowledge, memory and communication</i> : Emerald Publishing Limited. ISSN 2514-9342. 2021, first on line, p. [1]. DOI: 10.1108/GKMC-08-2020-0118.</p> <p>GUDINAVIČIUS, Arūnas; GRIGAS, Vincas. Causes and consequences of unauthorized use of books: readers, authors, and publishers' perspective // <i>Online information review</i>. Bingley : Emerald Group Publishing Ltd. ISSN 1468-4527. eISSN 1468-4535. 2021, first</p>

		published online, p. [1–20]. DOI: 10.1108/OIR-03-2021-0133.
		GRIGAS, Vincas; GUDINAVIČIUS, Arūnas; ČERNEVIČIŪTĖ, Emilija. Nelegaliai platinamų knygų naudojimas Lietuvoje = Use of illegally distributed books in Lithuania // <i>Informacijos mokslai</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1392-0561. eISSN 1392-1487. 2021, t. 91, p. 83–99. DOI: 10.15388/Im.2021.91.53.
		GUDINAVIČIUS, Arūnas. Knygynai Lietuvoje 2013–2018 metais: mažiau fizinių knygynų, mažiau knygų pasirinkimo = Bookstores in Lithuania in 2013–2018: less physical bookstores, less choice of books // <i>Knygotyra</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053. 2020, t. 75, p. 162–198. DOI: 10.15388/Knygotyra.2020.75.65.
		KOVAČ, Miha; GUDINAVIČIUS, Arūnas. Publishing under COVID-19 in small book markets: an interim report = Leidyba COVID-19 pandemijos metu mažose knygų rinkose: tarpinė ataskaita // <i>Knygotyra</i> . Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 0204-2061. eISSN 2345-0053. 2020, t. 75, p. 17–37. DOI: 10.15388/Knygotyra.2020.74.58.
		GUDINAVIČIUS, Arūnas; ŠUMINAS, Andrius. Reading book covers // <i>The materiality of reading</i> / edited by Theresa Schilhab and Sue Walker. Aarhus : Aarhus University Press, 2020. ISBN 9788771849585. p. 114–126.
		GUDINAVIČIUS, Arūnas. Changing taxpayers' beliefs with information that enables to make sense of taxes: the case of Lithuania // <i>Information research: vol. 25, no. 4: Proceedings of ISIC: the information behaviour conference, Pretoria, South Africa, 28th September to 1st October, 2020</i> . Sheffield : University of Sheffield. eISSN 1368-1613. 2020, vol. 25, no. 4, [1–23]. DOI: /10.47989/irisic2019.
		GUDINAVIČIUS, Arūnas; MARKELEVIČIŪTĖ, Greta. Using augmented reality in book publishing from a small language

			<p>market perspective. <i>Publishing research quarterly</i>, 2020, vol. 36, no. 1, p. 43–54. DOI: 10.1007/s12109-019-09704-1.</p> <p>GUDINAVIČIUS, Arūnas; ŠUMINAS, Andrius. Choosing a book by its cover: analysis of a reader's choice. <i>Journal of Documentation</i>, 2018, Vol. 74, Issue 2, p. 430–446, DOI: https://doi.org/10.1108/JD-09-2016-0111.</p> <p>ŠUMINAS, Andrius; GUDINAVIČIUS, Arūnas; ALEKSANDRAVIČIUS, Arnas. Skaitmeninės atskirties požymiai ir lygmenys: Lietuvos atvejo analizė. <i>Informacijos mokslai</i>, 2018. Vol. 81, p. 7–17. DOI: https://doi.org/10.15388/Im.2018.0.11937.</p> <p>MANŽUCH, Zinaida; GUDINAVIČIUS, Arūnas; ŠUMINAS, Andrius. Skaitmeninės atskirties mažinimo priemonės Lietuvoje: tikslinės grupės ir taikymo rezultatai. <i>Viešoji politika ir administravimas</i>, 2018, t. 17, Nr. 1, p. 84–98. DOI: http://dx.doi.org/10.5755/j01.ppa.17.1.19789.</p> <p>ŠUMINAS, Andrius; ALEKSANDRAVIČIUS, Arnas; GUDINAVIČIUS, Arūnas. Negative Political Communication in Online Video Advertisements: Case Study of 2016 Lithuanian Parliamentary Election. <i>Political Preferences</i>, 2017, Vol. 14, p. 47–62. p-ISSN 2450-873X, e-ISSN 2449-9064.</p>
Tomas Petreikis	Dr.	Doc.	<p>NAVICKIENĖ, Aušra; BRAZIŪNIENĖ, Alma; CICĖNIENĖ, Rima; KAUNAS, Domas; MISIŪNAS, Remigijus; PETREIKIS, Tomas. History of publishing in Lithuania // <i>Oxford research encyclopedia of literature</i>. Oxford : Oxford University Press, 2021. ISBN 9780190201098. p. [1–65]. DOI: 10.1093/acrefore/9780190201098.013.276.</p> <p>PETREIKIS, Tomas; DAPKIEVICZ, Jolanta. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės lenkų kalba XVI a. antroje pusėje. Iš <i>XVI a. Lietuvos knygos lenkų kalba: kontrolinis sąrašas; mokslo studija; XVII-XVII a. taisymai ir papildymai</i>. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2020, p. 18–59.</p> <p>PETREIKIS, Tomas. Tarptautinių daugiakalbių lietuviškųjų periodinių leidinių leidyba (1904–</p>

		<p>1940). <i>Knygotyra</i>, 2019, t. 72, p. 233–254. Prieiga internetu: https://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/13130.</p> <p>PETREIKIS, Tomas. Šiaulių leidėjų patirtys atgavus lietuvišką spaudą (1904–1915 metais). Iš <i>Spauda ir leidyba lietuvių tautos istorijoje: vardai, idėjos, darbai, įvykiai: mokslo straipsnių rinkinys</i>. Šiauliai, 2019, p. 37–74.</p> <p>PETREIKIS, Tomas. Profesionalioji lietuvių periodika: leidybos ir raidos 1823–1940 m. istorija. Iš <i>Lietuvos bibliografija. Serija B, Periodiniai leidiniai lietuvių kalba, 1823–1940 = Lithuanian Serials 1823–1940</i>. D. 1: Poligrafiniu būdu spausdinti leidiniai. K. 1: A–N. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2018, p. 15–47. ISBN 978-609-405-172-9. Taip pat leidinyje pakartota ir anglų kalba: „Professional Lithuanian serials: the history of the development of publishing and printing in 1823–1940“, p. 48–83.</p> <p>PETREIKIS, Tomas. Aukštaitijos knygos kultūros tyrimų metmenys. Iš <i>Egodokumentika Aukštaitijos knygos kultūros kontekste</i>. Vilnius, 2018, p. 15–32. Prieiga internetu: http://www.zurnalai.vu.lt/bibliotheca-lituana/article/view/11764</p>
<p>Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2022 m. sausio 24 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-29</p>		
<p>Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė</p>		